

20. LISTOPADU 2020

JAKO KAŽDÝ PÁTEK JSEM PRO VÁS PŘIPRAVIL STRUČNÝ PŘEHLED ZPRÁV
Z ČESKÝCH LITERÁRNÍCH LUHŮ A HÁJŮ:

Letošní rok byl specifický i pro tým, který v Moravské zemské knihovně připravuje mezinárodní knižní veletrhy a podílí se na jejich realizaci z hlediska českého programu. Také **České literární centrum**, zřizované MZK, ale sídlící v Praze, má letos podle svého vedoucího [Martina Krafla](#) podmínky k práci v zahraničí velmi omezené. Hovořila s ním Alena Blažejovská.

„Je faktem, že česká literatura zažívá v posledních letech jedno ze svých **čtenářsky nejúspěšnějších období**. Čtenáři v ní objevili partnera, s nímž sdílejí společnou řeč a zkušenost a který je schopen jejich emoce prohlubovat a usměrňovat. Otázkou je, co bude dál,“ píše v novém čísle měsíčníku Host jeho šéfredaktor [Miroslav Balašík](#).

Jaká je **nejmladší česká básnická krev**, má ještě smysl vymezovat poezii generačně a jak dlouho platí označení začínající básnířka či básník? Na otázky [Olgy Stehlíkové](#) odpovídají v Akcentu „mileniálové“: oceněný básník a dramaturg cyklu autorských čtení Stará dobrá mladá krev Jan Škrob, letošní laureát Ceny publika v rámci 13. česko-německé Drážďanské ceny lyriky Ondřej Krystyník a zakladatel debatního podcastu Korektní poezie Pavel Zajíc.

„Tam jsem Zenona potkal, a za tou hradbou mlčení a bafání z dýmky jsem najednou v básních nacházel člověka veselého až k rozjařilosti, vtipného, ohromně sečtělého, se zálibou ve zkratce a paradoxu, s viděním ostrým až k neomalenosti,“ vzpomíná na zesnulého básníka **Zenona Kaprála** v novém čísle literárního obytýdeníku Tvar spisovatel a nakladatel [Martin Reiner](#).

*

Ročně v ČR vyjde na patnáct tisíc knižních titulů a zhruba čtyřicet procent z nich tvoří překladová literatura. Bez překladatelů bychom se proto rozhodně neobešli — ale často se k nim podle toho nechováme. Letošní **pandemie koronaviru** pak jen potvrdila, že český překladatel tvrdý chleba má... a ještě mít bude. Pro web H7O.cz jsem zrekapituloval debaty kolem aktuální situace [literárních překladatelů](#) u nás.

„Čím je pro vás Erbenova kytice?“ ptal se před lety **Miloš Doležal** několika básníků a literátů. Osobité odpovědi Ivana Diviše, Jana M. Tomeše, Františka Pavlíčka, Andreje Stankoviče, Karla Křepelky a Mojmíra Trávníčka zachycuje rozhlasový pořad, který Vltava uvedla jako připomínku 150. výročí úmrtí [Karla Jaromíra Erbena](#).

České literární centrum oslovilo čtyři odborníky ze čtyř evropských zemí, aby se v několika stech slovech pokusili shrnout trendy v **literatuře pro děti a mládež** v jejich zemi. Tentokrát se věnují situaci [v Německu a ve Francii](#), následovat by měly sondy do Británie a Španělska.

[Muzeum literatury](#), které nově vzniká jako součást **Památníku národního písemnictví**, otevře v roce 2021 v Petschkově vile v pražské Bubenči expozici věnovanou literatuře.

*

„Vždycky mě zajímalo, stejně jako spoustu jiných autorů, jak velké dějiny ovlivňují jednotlivý lidský život,“ říká spisovatel [Jiří Hájíček](#) v rozhovoru, který s ním pro nové číslo Tvaru připravila **Simona Martínková Racková**.

Na moje otázky týkající se mimo jiné jeho nové knihy, úlohy knižního editora či psaní o literatuře v současných českých médiích odpovídá na webu iLiteratury editor, publicista, kurátor a literární i výtvarný kritik [Radim Kopáč](#) (*1976), jemuž právě vyšla publikace **Praha jinak**, kterou připravil společně s Jakubem Šofarem.

Rozhovor se [Zuzanou Gabrišovou](#) o antologii Milá Mácho, buddhismu a jejím vnímání feminismu připravil v novém čísle měsíčníku Host **Martin Stöhr**.

Letos na jaře vznikla facebooková skupina **Nezletilí kritici**, v níž čtenáři mladší osmnácti let sdílejí své literární a komiksové recenze. A to prostřednictvím její zakladatelky, redaktorky a recenzentky [Kateřiny Čopjakové](#), která by mladým čtenářům ráda poskytla větší prostor. Rozhovor s ní pro H7O.cz připravil Jakub Pavlovský.

„Mluvíme-li o současné české literatuře, myslím, že obecně platí, že v zemích západní Evropy (Velká Británie, Francie, Německo, Španělsko) jsme trochu po revoluci ztratili lesk,“ říká [Jan Žikmund](#), se kterým udělal v novém čísle Tvaru rozhovor **Vojtěch Němec**.

Nakladatelství Zed' nabízí od roku 2016 výběr titulů orientovaných na hodnoty, jakými jsou demokracie, humanita či vzdělanost. Na předvánoční trh přináší nakladatelé Jan Dražan a Jan Pergler čtení z oblasti laskavého humoru. Je jím knížka britského přírodovědce Geralda Durrella *Tři jízdenky do dobrodružství*. Rozhovor s [Janem Dražanem](#) připravila pro deník Právo Radmila Hrdinová.

*

Další **setkání s knihami** napříč prostorem a časem připravila Blanka Stárková. Tentokrát ze své knihovny vybíral básník, prozaik a nakladatel [Martin Reiner](#).

„**Veřejné knihovny**, jejichž fondy jsou nepostradatelným pracovním nástrojem zmíněných profesí, jsou sice uzavřené, ale ta část publikací, která byla digitalizována, je naštěstí zpřístupněna online. Jako všechno v Česku i takováto skutečnost má však své valéry,“ píše na webu i-Kanon.cz [Michael Špirit](#).

„Do knihkupectví nemůžu, stejně jako všichni, protože jsou zavřená kvůli pandemii. Tak brouzdám **internetovými nabídkami** nových knih,“ píše ve své glose pro Bubínek Revolveru básník a literární historik [Petr Hruška](#).

Ve vltavském pořadu *BáSnění své oblíbené texty* vybírá a komentuje [Svatava Antošová](#), básnířka, prozaička a redaktorka literárního časopisu Tvar.

Speciální díl **Liberatury** na Radiu Wave nabídl vánoční [knižní tipy](#) od Jakuba Pavlovského, Barbory Votavové, Kláry Vlasákové, Jonáše Zbořila, Kateřiny Čopjakové a dalších.

*

„Jsem spisovatel na volné noze a kvůli wuchanské pandemii jsem se ocitl **ve finančních potížích**,“ píše ve svém sloupku pro iLiteraturu spisovatel [Petr Borkovec](#).

[Jan Jindřich Karásek](#) (*1997) studuje na magisterském stupni scenáristiku a dramaturgii na pražské FAMU, ale mnohem více se věnuje literatuře. V současnosti připravuje svůj prozaický debut. Jeho básně v roce 2019 vyhrály cenu Františka Halase a v tuto chvíli se díky tomu připravuje k vydání jeho debutová básnická sbírka nazvaná **Vyměřování vzdálenosti**. Ukázku z jeho tvorby přinesla Nedělní chvilka poezie.

Příběh ze souboru *Sedm povídek* básníka, prozaika a překladatele [Jana Zábrany](#) je syrovou a bezútesnou vzpomínkou na zvrácenost a absurditu doby počátku 50. let. Pro Vltavu jeho text **Vzpomínka** načetl Kamil Halbich.

*

A na závěr jako obvykle připojuji několik čerstvých **knižních tipů**...

[Petra Soukupová: Věci, na které nastal čas \(nakl. Host\)](#)

Život nelze naplánovat ani se na něj nedá dopředu připravit. Alice a Richard, sedmnáct let jejich společného života, dvě děti, Kája a Lola. Kájovi je třináct a začíná mít rodičů dost, Lole bude jedenáct a nejvíc ze všeho na světě si přeje psa. Nikomu se nic moc neděje, stereotyp všechno překrývá jako měkká deka. Asi to není štěstí, ale žít se v tom dá. Až do chvíle, než se objeví někdo nový. A s tím pocit, že doteď to vlastně nebyla láska. Jenže jsou rodina, a cokoli se stane jednomu, poznamená všechny. A Kája s Lolou musí najednou řešit to, co děti nikdy řešit nechtějí. Stojí ale tahle rodina vůbec za záchranu?

[Vojtěch Matocha: Prašina – Bílá komnata \(nakl. Paseka\)](#)

Je parné léto a napětí na hranicích Prašiny narůstá. Podnikatel Klement Hrouda se vrací do Prahy, aby se pomstil, a po úbočí Šibeničního vrchu obchází Krchlebaní vedení záhadným Melicharem. Co nevidět davy lidí vyrazí vzhůru temnými uličkami a budou hledat stroj dávného vynálezce Hanuše Nápravníka. Zatímco se v oprýskaných domech a na prázdných náměstích v tichosti schyluje k poslednímu střetu, rozhodne se En vzít osud čtvrti do svých rukou. Jirka se vydává v jejích stopách. Podaří se mu odvážnou dívku najít, než bude pozdě? Poslední díl úspěšné trilogie Prašina přináší konečné rozuzlení, na které jsme čekali.

[Pavel Kohout: Přítoky románů \(nakl. Odeon\)](#)

Řeky mají přítoky, které posilují jejich proud. Romány je mají též. Objevují se v nich ucelené příběhy, které je buď přímo inspirovaly, nebo obohatily. V Babičce naší paní Boženy Němcové je to příběh Viktorky. Přečetl jsem teď všechny své prózy znovu, vybral z nich pasáže, fungující po malé úpravě jako samostatné povídky či dokonce novely, a připojil k nim i svůj nejčerstvější román, byť teprve rozepsaný. Seřadil jsem všechny texty v pořadí, v jakém byly napsány, aby zrcadlily i dobu svého vzniku. Je to možná můj opus ultimus, mé poslední dílo.

[Zdeněk Kožmín: Bubáčky. Naddeníky 1998–2002 \(nakl. Host\)](#)

Bubáčky, stejně jako dříve vydané výběry Struktury a Obtisky, představují osobitou koláž Kožmínova soukromého, akademického i kulturního života, avšak objevuje se v nich i řada pronikavých filozofických reflexí, aforismů, komentářů k literárním dílům, filozofickým textům apod. Vydáním Bubáčků (název je aluzí Skácelovy básně) bude dovršen nejen původní autorský záměr, ale kniha zároveň přispěje k hlubšímu poznání Kožmínovy mimořádné vědecké i lidské osobnosti. Edičně připravil Jan Tlustý z ÚČL FF MU v Brně.

Petr Nagy

Půlnoční Noviny P. N. naleznete na webu [Literární poustevna](#) a případným zájemcům je budu rád pravidelně zasílat e-mailem ve formátu PDF (pište na poselpulnoci@seznam.cz).